

skab. Jeg tror, at man fra den almindelige juridiske Betragtning Side maa sige, at der er lige saa god Anledning til at have et sagkyndigt Element med ved Paadømmelsen som ved Undersøgelsen. Jeg vil tilføje, at Lovforslaget jo ikke blot har tænkt paa den Side af Sagen, at de søkyndige kunne være nyttige til at oplyse Dommerne, men at Lovforslaget jo ogsaa ved at indføre dette nye, meget stærke Straffeanvar for Skipperen, Styrmanden o. s. v. har ment, at der tillige burde staffles dem en Garanti, og det er derfor en Side, der ikke maa overjes ved denne hele Tanke med at tiltage de søkyndige Bisiddere ved Domsaffigelsen, at de tillige skulle være en Betryggelse for Skipperen, Styrmanden og andre for, at de ikke skulle uretsfærdig eller uden tilstrækkelig Grund domsfældes. Det har man fundet ret naturligt i Forbindelse altsaa med Indførelsen af dette stærke, ubvidede Straffansvar tillige at betrygge Interesserne paa denne Maade ved, at der er særlig sagkyndige Mænd med ved den nævnte Veilighed. Derfor finder jeg, at det neppe vilde være rigtigt, og jeg tvivler ogsaa paa, at den Tanke vilde vinde Sympathi i det Hele taget her i Rigsdagens Afdelinger, at udelukke det sagkyndige Element fra Deltagelse i Paadømmelsen. Dertil kommer jo ogsaa den Omstændighed, at Hensynet til Ligheden med Kjøbenhavn hvor de sagkyndige Elementer jo skulle deltage ikke blot i Undersøgelsen, men ogsaa i Paafjendelsen, dog aabenbart stærkt maa tvinge Vægtstaaen til den, og ogsaa udenfor Kjøbenhavn, at indføre en analog Behandlingsmaade, saaledes at de ogsaa der skulde deltage ikke blot i Undersøgelsen, men ogsaa i Paadømmelsen. Jeg ser heller ikke, at der kan være saa store Anomalier, som kunne have nogen videre Betydning, ialtsald er det da kun paa et enkelt Punkt, at der kunde fremkomme en saadan, thi der er jo slet ikke noget Besynderligt i, at disse særlig sagkyndige Mænd ikke deltage i Paafjendelsen af den store Mængde Søfager, som aldeles ikke forudsætte særlig Søkundskab, for Exempel alle saadanne Spørgsmaal, der dreie sig om Fragten, om Fragten er fortjent, om det er fuld Fragt eller Distancefragt, om der skal forlanges Betaling for Liggedage eller ikke, fremdeles alle Spørgsmaal, der kunne opstaa om Bommeribrev, Bommeriets Gyldighed eller Ugyldighed, Grosshaveriets Fordeling, Spørgsmaal, der opstaa om Retten til at holde sig til Skibet for denne eller hin Fordring o. s. v., rene juridiske Spørgsmaal, til hvis Paafjendelse Søkyndighed egentlig ikke kan gjøre fra eller til. At de altsaa ikke deltage i den Slags Sagers Paafjendelse, kan der ikke være noget Mærkeligt ved. Det eneste Tilfælde, hvor man maaske kunde finde noget Besynderligt deri, skulde være, hvor der blev gjort civilretlige Virkninger af det selvsamme Faktum gjældende. Men der er jo Besynderligheden, Anomalien ikke større end den, man kan

træffe paa andre Punkter i den gjældende Ret. Ogsaa i den gjældende Ret kan det jo hende, at en kriminel Sag for Exempel bliver paadømt af andre Domstole, og det vil navnlig altid finde Sted nu, at kriminelle Sager slet ikke paafjendes af Søretten udenfor Kjøbenhavn, medens de civile Sager, for Exempel om Stadeserstatning i Paafjendingstilfælde eller Sligt, kunne komme under Paafjendelse ved Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn. Det hører til den Slags Anomalier, som jeg ikke tror, man vel kan undgaa, i alt Fald ikke uden helt at omkalfatre Lovgivningens Bestemmelser om disse Forhold. Dernæst blev der af det samme erede Medlem gjort en Bemærkning med Hensyn til den Bestemmelse i § 9, at de søkyndige Mænd ikke maa være beslagtede eller besvogrede i op- eller nedstigende Linie, eller i Sideliniens 1ste eller 2den Grad med nogen af Sagens Parter, men at der derimod ikke staar, at de ikke maa være beslagtede indbyrdes eller med Rettens Formand. Jeg skal dertil bemærke, at det jo er en Bildfarelse af den erede Taler, hvis han mener, at det overhovedet er Regel hos os, at Dommere i kollegiale Retter ikke maa være beslagtede eller besvogrede med hinanden. Det er netop ikke Reglen. Der findes jo ikke i vor Lovgivning noget Paabud derom. Det eneste Bud, vi have af denne Art, er jo med Hensyn til Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn med Hensyn til de ikke juridiske Dommere; men der haves jo ellers ikke nogen saadan Regel med Hensyn til Overretterne og Højesteret, og det er netop derfor, at Lovforslaget har udtrykt sig saaledes paa dette Sted, som det har, idet man har ræsonneret som saa: Da det ellers ikke er Regel i Lovgivningen med Hensyn til Medlemmer af de kollegiale Retter, at de ikke maa være indbyrdes beslagtede eller besvogrede, har man ment, at der ikke var nogen Grund til at indføre noget Saadant for disse Dommere, da der desuden her kommer den særegne Omstændighed til, at der ofte kun vil være saa at vælge imellem, og det derfor bliver misligt at gjøre Folk, der maaske ellers vilde være de mest egnede til dette Evert, inhabile af den Grund. Naar de overhovedet ikke have Noget med Sagen eller Sagens Parter at bestille, ser jeg ikke, at det i Almindelighed kan gjøre noget Synderligt, at de ere beslagtede eller besvogrede med hinanden, ialtsald naar det er noget fjernere; men det er jo forøvrigt et Punkt af mindre Betydning. Jeg vil dog ikke undlade i Forbindelse hermed at bemærke, at jeg under denne Sags Behandling har indhentet Oplysninger fra samtlige Jurisdiktioner i Landet om, hvor mange der fandtes af den Slags Mænd, som her er Spørgsmaal om, idet det nemlig oprindeligt var paatænkt, at det skulde ordnes jurisdiktionsvis, saaledes at det kun skulde være fra samme Jurisdiktion, at disse to søkyndige Mænd skulde tilfældes